

II

(Vorbereidende besluiten)

COMMISSIE

Voorstel voor een richtlijn van de Raad inzake luchtkwaliteitsnormen voor stikstofdioxide

(Door de Commissie bij de Raad ingediend op 13 september 1983)

DE RAAD VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op de artikelen 100 en 235,

Gelet op het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europese Parlement,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Overwegende dat in de milieu-actieprogramma's van de Europese Gemeenschappen van 1973 ⁽¹⁾, 1977 ⁽²⁾ en 1982 ⁽³⁾ een hoge prioriteit wordt toegekend aan de bestrijding van de verontreiniging door stikstofdioxide, in verband met de schadelijkheid en in het licht van hetgeen reeds over de effecten ervan op de gezondheid van de mens en op het milieu bekend is;

Overwegende dat verschillen tussen de in de verschillende Lid-Statens reeds in werking of nog in voorbereiding zijnde bepalingen ten aanzien van stikstofdioxide in de lucht tot ongelijke concurrentievoorzwaarden kunnen leiden en zodoende rechtstreeks van invloed kunnen zijn op de werking van de gemeenschappelijke markt; dat derhalve, zoals is bepaald in artikel 100 van het Verdrag, de wetgevingen nader tot elkaar dienen te worden gebracht;

Overwegende dat een van de voornaamste taken van de Europese Economische Gemeenschap is het bevorderen van een harmonieuze ontwikkeling binnen de gehele Gemeenschap alsmede van een gestadige en evenwichtige expansie, hetgeen niet denkbaar is zonder bestrijding van de verontreiniging en hinder of zonder verbetering van de kwaliteit van het bestaan en de bescherming van het milieu; dat, aangezien het Verdrag niet in de daartoe vereiste bevoegdheden voorziet, artikel 235 van het Verdrag dient te worden toegepast;

Overwegende dat er, met name ter bescherming van de gezondheid van de mens alsmede het milieu, voor stikstofdioxide een grenswaarde moet worden vastgesteld, die op het grondgebied van de Lid-Statens gedurende bepaalde perioden niet mag worden overschreden en dat deze waarde gebaseerd is op de resultaten van werkzaamheden in het kader van de Wereldgezondheidsorganisatie en vooral op de dosis-effect-relaties voor deze verontreinigende stof;

Overwegende dat deze grenswaarde, ondanks de getroffen maatregelen, in bepaalde zones wellicht niet in acht kan worden genomen en dat aan de Lid-Statens voor een beperkte tijd afwijkingen kunnen worden toegestaan op voorwaarde dat bij de Commissie plannen worden ingediend voor een geleidelijke verbetering van de luchtkwaliteit in deze zones;

Overwegende dat de krachtens deze richtlijn genomen maatregelen economisch haalbaar moeten zijn en moeten passen in een evenwichtige ontwikkeling;

Overwegende dat stikstofmonoxide, hoewel zelf niet toxisch, een tussenfase is bij de vorming van stikstofdioxide en dat het monoxide derhalve dient te worden gemeten met het oog op de controle van de verontreinigende stoffen die eruit kunnen ontstaan;

Overwegende dat stikstofdioxide eveneens een voorloper is bij de vorming van fotochemische oxidatoren, die schadelijk kunnen zijn voor mens en milieu en dat de vorming hiervan met behulp van preventieve maatregelen mede kan worden beperkt;

Overwegende dat doeltreffend toezicht dient te worden ingesteld op de luchtkwaliteit en in het bijzonder op de naleving van de grenswaarde en dat er daarom niet alleen meetstations moeten worden ingericht om de voor de toepassing van de richtlijn benodigde gegevens te verstrekken, maar ook meetstations voor stikstofmonoxide, waaruit het dioxide ontstaat;

Overwegende dat, omdat in de Lid-Statens verschillende bemonsterings- en analysemethoden bestaan, het gebruik van andere bemonsterings- en meetme-

⁽¹⁾ PB nr. C 112 van 20. 12. 1973, blz. 1.

⁽²⁾ PB nr. C 139 van 13. 6. 1977, blz. 1.

⁽³⁾ PB nr. C 46 van 17. 2. 1983, blz. 1.

thoden dan de door de richtlijn voorgeschreven referentiemethoden onder bepaalde voorwaarden dient te worden toegestaan;

Overwegende dat er naast de grenswaarde richtwaarden moeten worden voorzien met behulp waarvan de Lid-Staten de nodige maatregelen moeten kunnen treffen voor de naleving van de grenswaarde en die tegelijkertijd als luchtkwaliteitsdoelstellingen op middellange en lange termijn gelden;

Overwegende dat een verdere ontwikkeling van de in deze richtlijn vermelde referentiemethoden voor bemonstering en analyse wellicht wenselijk is in het licht van de technische en wetenschappelijke vooruitgang op dit terrein; dat ter vereenvoudiging van de daartoe noodzakelijke werkzaamheden een procedure dient te worden ingesteld voor nauwe samenwerking tussen de Lid-Staten en de Commissie in het Comité voor de aanpassing aan de technische en wetenschappelijke vooruitgang,

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

Deze richtlijn beoogt de vaststelling van:

1. een grenswaarde (bijlage I) voor stikstofdioxide in de lucht, alsmede van de toepassingsvoorwaarden daarvoor ten einde:
  - de bescherming van de gezondheid van de mens te verbeteren,
  - eventueel bij te dragen tot de bescherming van het milieu;
2. richtwaarden (bijlage II) met behulp waarvan de Lid-Staten de nodige maatregelen moeten kunnen treffen voor de naleving van de grenswaarde.

Artikel 2

Voor de toepassing van deze richtlijn wordt verstaan onder

- „grenswaarde”: de concentratie stikstofdioxide zoals vermeld in de tabel van bijlage I, welke op het gehele grondgebied van de Lid-Staten gedurende bepaalde perioden en onder in de volgende artikelen aangegeven omstandigheden niet mag worden overschreden.
- „richtwaarden”: de concentraties stikstofdioxide zoals vermeld in bijlage II, die, wanneer zij worden overschreden, de Lid-Staten nopen tot bijzondere waakzaamheid en tot het overwegen van beperkende maatregelen om te vermijden dat de grenswaarde wordt overschreden.

Artikel 3

1. De Lid-Staten nemen de nodige maatregelen opdat de concentraties stikstofdioxide in de lucht vanaf 1 april 1986 niet boven de in bijlage I genoemde grenswaarde komen, onverminderd de hierna volgende bepalingen.

2. Wanneer door bijzondere omstandigheden de stikstofdioxideconcentraties in de lucht in bepaalde zones ondanks de getroffen maatregelen na 1 april 1986 de in bijlage I vermelde grenswaarde evenwel dreigen te overschrijden, brengt de betrokken Lid-Staat de Commissie hiervan vóór 1 oktober 1985 op de hoogte.

Tegelijkertijd deelt deze Lid-Staat de Commissie de plannen mede die tot een geleidelijke verbetering van de luchtkwaliteit in deze gebieden moeten leiden. In deze plannen, die zijn opgesteld aan de hand van ter zake dienende gegevens over de aard, de herkomst en het verloop van deze verontreiniging, wordt in het bijzonder ingegaan op de door de Lid-Staat getroffen of nog te treffen maatregelen en ingestelde of nog in te stellen procedures. Deze maatregelen en procedures moeten ertoe leiden dat de concentraties stikstofdioxide in de lucht binnen die zones zo spoedig mogelijk en uiterlijk op 1 april 1993 lager zijn dan of gelijk zijn aan de in bijlage I genoemde grenswaarde.

3. Indien de in bijlage II beoogde richtwaarden worden overschreden, zijn de Lid-Staten gehouden alle terzake dienende maatregelen met het oog op verhoogde waakzaamheid en/of beperking te treffen, ten einde ieder risico van overschrijding van de grenswaarde te voorkomen.

Artikel 4

1. Voor de zones waarvoor de te verwachten toename van de verontreiniging door stikstofdioxide als gevolg van vooral stedelijke of industriële ontwikkelingen naar de mening van de betrokken Lid-Staat moet worden beperkt of voorkomen, stelt die Lid-Staat lagere waarden vast dan de grenswaarde van bijlage I.

2. Voor de zones waarin het milieu naar de mening van de betrokken Lid-Staat bijzondere bescherming behoeft, stelt die Lid-Staat in het algemeen veel lagere waarden vast dan de grenswaarde van bijlage I.

3. De Lid-Staten stellen de Commissie op de hoogte van de waarden, de termijnen en de tijdschema's die zij voor de in de leden 1 en 2 bedoelde zones hebben vastgesteld en van de eventuele maatregelen die zij hebben genomen.

Artikel 5

1. De Lid-Staten richten meetstations in die de voor de toepassing van deze richtlijn nodige gegevens moeten verschaffen, in het bijzonder in die zones waar de in artikel 3, lid 1, bedoelde grenswaarde dreigt te worden overschreden en waar de bevolking kan worden blootgesteld, alsmede in de in artikel 4 bedoelde zones.

2. Voor de in artikel 3, lid 2 en in artikel 4 bedoelde zones, worden de meetstations ingericht volgens de in bijlage III vermelde specificaties. Deze stations moeten zo mogelijk eveneens de concentraties van stikstofmonoxide kunnen meten.

Artikel 6

1. Vanaf 1 april 1986 stellen de Lid-Staten de Commissie telkens uiterlijk zes maanden na het einde van de beschouwde periode van een jaar (dat is bepaald op 31 maart), in kennis van de gevallen waarin de in bijlage I vermelde grenswaarde is overschreden en van de gemeten concentraties.

2. De Lid-Staten delen tevens uiterlijk één jaar na afloop van het beschouwde jaar de oorzaken van deze overschrijdingen mede alsmede de maatregelen die zij hebben genomen om herhaling te voorkomen.

3. Voorts verstrekken de Lid-Staten de Commissie op haar verzoek gegevens over de concentraties stikstofdioxide in de krachtens artikel 4, leden 1 en 2 door hen aangewezen zones.

Artikel 7

De Commissie publiceert op gezette tijden een samenvattend verslag over de toepassing van deze richtlijn.

Artikel 8

De krachtens deze richtlijn getroffen maatregelen mogen niet leiden tot een merkbare verslechtering van de luchtkwaliteit in buiten de stadsagglomeraties gelegen zones waar de door stikstofdioxide veroorzaakte verontreiniging op het moment dat deze richtlijn in toepassing wordt gebracht gering is ten opzichte van de in bijlage I vastgestelde grenswaarde. Deze maatregel heeft niet tot doel de aanleg van ringwegen om steden te verbieden.

Artikel 9

Voor de toepassing van deze richtlijn maken de Lid-Staten gebruik van de in bijlage IV genoemde referentiemethoden voor bemonstering en analyse, dan wel van andere bemonsterings- en analysemethoden waarvan zij de Commissie vooraf aantonen dat de resultaten in voldoende mate gelijkwaardig zijn met de door middel van de referentiemethode verkregen resultaten.

De Commissie bepaalt vóór 1 april 1985 hoe het bewijs van deze gelijkwaardigheid moet worden geleverd.

Artikel 10

1. Wanneer een Lid-Staat voornemens is voor gebieden die in de nabijheid van een grens met een of meer andere Lid-Staten zijn gelegen, waarden voor de stikstofdioxide-concentraties in de lucht vast te stellen volgens artikel 4, leden 1 en 2, zorgt hij voor voorafgaand overleg met de betrokken Lid-Staten. De Commissie wordt hiervan op de hoogte gesteld en neemt, op haar verzoek, aan dit overleg deel.

2. Wanneer de in bijlage I vermelde grenswaarde of de in artikel 4, leden 1 en 2 bedoelde waarden, voor zover over de laatstgenoemde waarden overleg in de zin van lid 1 heeft plaatsgevonden, worden overschreden of dreigen te worden overschreden ten gevolge van een merkbare verontreiniging welke afkomstig is of kan zijn uit een andere Lid-Staat, plengen de betrokken Lid-Staten overleg ten einde de situatie weer in orde te brengen. De Commissie wordt hiervan op de hoogte gesteld en neemt aan dit overleg deel.

Artikel 11

De wijzigingen die noodzakelijk zijn om de in de bijlagen III en IV opgenomen voorschriften aan te passen aan de technische vooruitgang worden vastgesteld overeenkomstig de in artikel 13 omschreven procedure. Deze wijzigingen mogen er niet toe leiden dat de in bijlage I genoemde grenswaarde direct of indirect wordt gewijzigd.

Artikel 12

1. Ter uitvoering van artikel 11 wordt een Comité voor de aanpassing van deze richtlijn aan de wetenschappelijke en technische vooruitgang, hierna te noemen het „Comité”, ingesteld, waarin vertegenwoordigers van de Lid-Staten zitting hebben onder voorzitterschap van een vertegenwoordiger van de Commissie.

2. Het Comité stelt zijn reglement van orde vast.

Artikel 13

1. Indien wordt verwezen naar de in dit artikel omschreven procedure, wordt deze procedure bij het Comité ingeleid door de voorzitter, hetzij op diens initiatief, hetzij op verzoek van de vertegenwoordiger van een Lid-Staat.

2. De vertegenwoordiger van de Commissie legt aan het Comité een ontwerp van de te nemen maatregelen voor. Binnen een door de voorzitter naar gelang van de urgentie van het vraagstuk vast te stellen termijn brengt het Comité over dit ontwerp advies uit. Het Comité neemt zijn beslissing met een meerderheid van 45 stemmen, waarbij de stemmen van de

Lid-Staten worden gewogen als bepaald in artikel 148, lid 2, van het Verdrag. De voorzitter neemt niet deel aan de stemming.

3. Indien de beoogde maatregelen in overeenstemming zijn met het advies van het Comité, stelt de Commissie deze maatregelen vast.

Indien de beoogde maatregelen niet in overeenstemming zijn met het advies van het Comité, of indien er geen advies is uitgebracht, dient de Commissie bij de Raad onverwijld een voorstel in voor de te nemen maatregelen. De Raad besluit met een gekwalificeerde meerderheid van stemmen.

Indien de Raad binnen drie maanden nadat het voorstel is ingediend geen beslissing heeft genomen, wor-

den de voorgestelde maatregelen door de Commissie vastgesteld.

Artikel 14

1. De Lid-Staten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op 1 april 1986 aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie hiervan onverwijld in kennis.

2. De Lid-Staten delen de Commissie de tekst mede van alle bepalingen van intern recht, die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 15

Deze richtlijn is gericht tot de Lid-Staten.

BIJLAGE I

Grenswaarde voor stikstofdioxide

(de grenswaarde wordt uitgedrukt in $\mu\text{g}/\text{m}^3$) het volume moet genormaliseerd worden op een temperatuur van 293 graden Kelvin en een druk van 101,3 KPa

Beschouwde periode (¹)	Grenswaarde voor stikstofdioxide
Jaar	200
	98 percentiel berekend uit de gedurende het hele jaar gemeten gemiddelde uurwaarden (²)

(¹) De beschouwde periode van een jaar begint op 1 april en eindigt op 31 maart van het volgende jaar.

(²) De berekening van het 98 percentiel wordt als geldig beschouwd, indien 60 % van de per jaar mogelijke waarden beschikbaar zijn en voor het bewuste meetpunt zoveel mogelijk gelijkelijk over het gehele beschouwde jaar zijn verdeeld.

Indien er voor bepaalde meetpunten gedurende meer dan twee weken geen waarden beschikbaar zijn, moet dit bij het berekende percentiel worden aangegeven.

De berekening van het 98 percentiel uit de over het gehele jaar gemeten gemiddelde uurwaarden geschiedt als hieronder aangegeven, waarbij gebruik moet worden gemaakt van werkelijk gemeten waarden en niet van geïnterpoleerde of geëxtrapoleerde waarden. De gemeten waarden worden op $1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ afgerond. Alle uurwaarden worden op een lijst gezet en wel voor elk meetpunt in volgorde van grootte:

$$X_1 \leq X_2 \leq X_3 \leq \dots \leq X_k \leq \dots \leq X_{n-1} \leq X_n$$

Het 98 percentiel is het element met volgnummer k waarbij

$$k = (0,98 \times N) + 1$$

en waarbij N het aantal werkelijk gemeten waarde is.

De waarde van $(0,98 \times N)$ wordt afgerond op het naastbijgelegen gehele getal.

*BIJLAGE II***Richtwaarden voor stikstofdioxide**

(uitgedrukt in $\mu\text{g}/\text{m}^3$) het volume moet genormaliseerd worden op een temperatuur van 293 graden Kelvin en een druk van 101,3 KPa

Beschouwde periode	Richtwaarden voor stikstofdioxide
Jaar	50
	50 percentiel berekend uit de gedurende het hele jaar gemeten gemiddelde uurwaarden
	135
	98 percentiel berekend uit de gedurende het hele jaar gemeten gemiddelde uurwaarden

Voor de berekening van deze percentielen moet de formule van bijlage I voetnoot (*) worden toegepast, waarbij k 50 is voor het 50 percentiel en 98 voor het 98 percentiel.

*BIJLAGE III***A. De plaatsing van meetstations voor het toezicht op de stikstofdioxideconcentraties in de lucht**

- Voor het toezicht van stikstofdioxideconcentraties dienen de toezichtmaatregelen te worden uitgevoerd voor twee onderscheiden situaties, waar personen kunnen worden blootgesteld en waar de grenswaarde kan worden overschreden:
  - de beperkte lokaties (b.v. enge straten)
  - de kritische zones (b.v. onderhevig aan fotochemische smog).
- Voor de beperkte lokaties zou minstens één meetstation geplaatst moeten worden op een lokatie waar de stikstofdioxideconcentraties hoofdzakelijk beïnvloed worden door emissies van het verkeer en waar de hoogste stikstofdioxideconcentraties dreigen te ontstaan.
- Voor de kritische zones moet toezicht worden gehouden op de stikstofdioxideconcentraties door middel van meetstations die niet rechtstreeks door het verkeer worden beïnvloed met een dichtheid van minstens 3 stations per 100 km². Eén meetstation wordt gevestigd op de plaats met de vermoedelijk hoogste concentratie.
- Het bemonsteringspunt moet gelegen zijn op een hoogte tussen 1,5 en 5 meter.
- Er dient voldoende afstand te zijn tussen het bemonsteringspunt en plaatselijke vaste emissiebronnen van stikstofdioxide ten einde te vermijden dat de meetresultaten rechtstreeks door deze bronnen worden beïnvloed.

B. Werking van de meetstations

1. Indien een Lid-Staat een andere meetmethode gebruikt dan die omschreven in bijlage IV zal er niettemin rekening moeten worden gehouden met de algemene aanbevelingen voor bemonstering zoals aangeduid in de referentiemethode.
2. De gemeten waarden moeten worden verwerkt en doorgegeven met een nauwkeurigheid van ten minste $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$.
3. De instrumenten moeten zodanig worden uitgelezen dat een uurgemiddelde kan worden berekend. Deze uurgemiddelden worden opgeslagen:
  - indien de grenswaarden niet zijn overschreden, totdat het in artikel 7 bedoelde verslag door de Commissie is opgesteld;
  - indien de grenswaarden wel zijn overschreden, totdat de in artikel 3 voorgeschreven maatregelen zijn genomen.

BIJLAGE IV

In het kader van deze richtlijn te gebruiken referentiemethoden voor bemonstering en analyse

Voor de bepaling van stikstofoxiden moeten de referentiemethoden voor bemonstering en analyse worden gebruikt, die zijn omschreven in norm ISO DP 7996.

De door deze organisatie in verschillende talen gepubliceerde beschrijvingen van deze methoden alsmede versies in andere talen die door de Commissie voor eensluidend zijn gewaargemerkt, zijn gelijkelijk authentiek.
